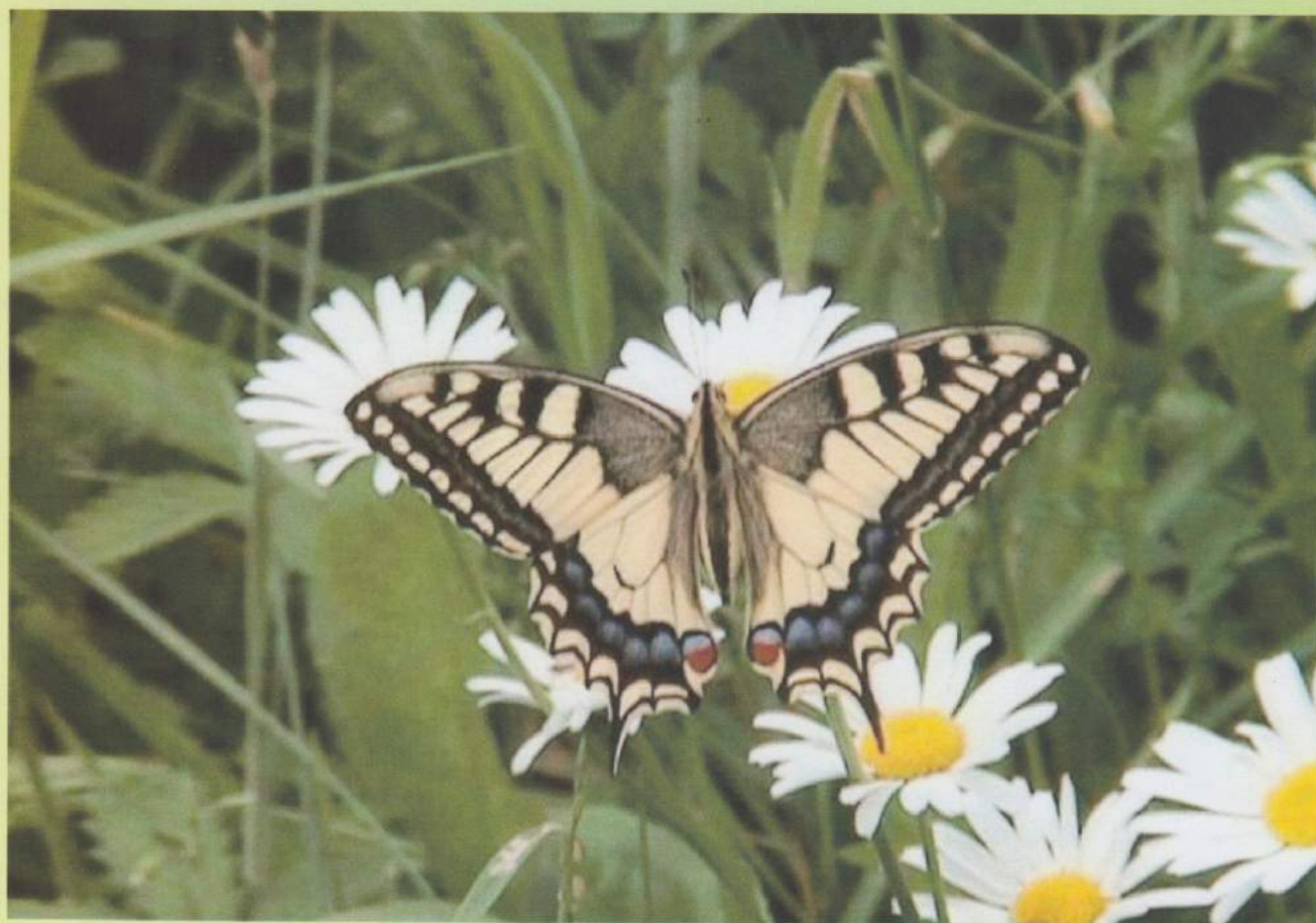

NÁŠ DOMOV

Druhé vydání
roku 2017
duben - červen

Vážení čtenáři,

Na co se můžete těšit v tomto čísle časopisu????

- Připomeneme si Tříkrálový ples a oslavu Mezinárodního dne žen, kdy nás navštívil a potěšil pan Josef Zíma
- Přečíst si můžete něco málo z Povídek malostranských
- Nechybí ani pozvánka na červnovou rekreaci na Mrhale
- Zavzpomínáme si na herce Emanu Fialu
- Poradíme Vám, jak se bránit proti jarní únavě
- A v neposlední řadě si zase procvičíme naše mozečky

**ZÁROVEŇ NABÍZÍME MOŽNOST VŠEM OBYVATELŮM
NAŠEHO DOMOVA, KTEŘÍ BY TAKÉ CHTĚLI PŘÍSPĚT
DO NAŠEHO ČASOPISU JAKÝMKOLIV PŘÍBĚHEM,
SDĚLENÍM ČI NOVÝMI INFORMACEMI, ABY
KONTAKTOVALI PRACOVNÍKY ERGOTERAPIE.**

Přejeme příjemně strávený čas nad řádky našeho časopisu
NÁŠ DOMOV.

OHLEDNUTÍ ZA...

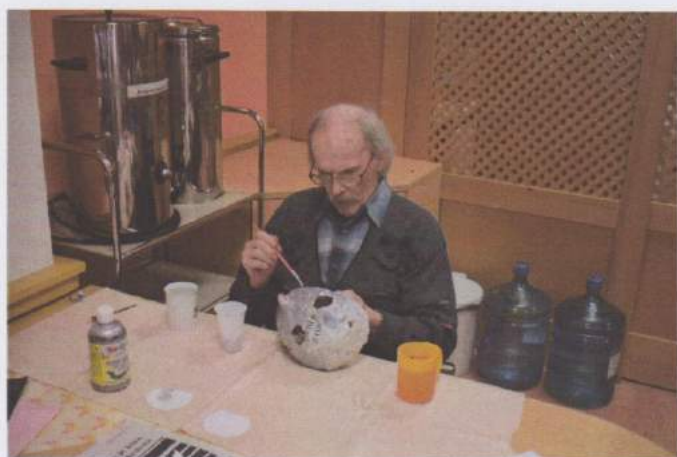
Leden - Tříkrálový ples

I tento rok jsme začali námi oblíbeným plesem Tří králů. K poslechu a tanci nám zahrála kapela Minimax. Občerstvení pro nás bylo připraveno vskutku bohaté - řízečky, pivo, káva a sladké koláčky.

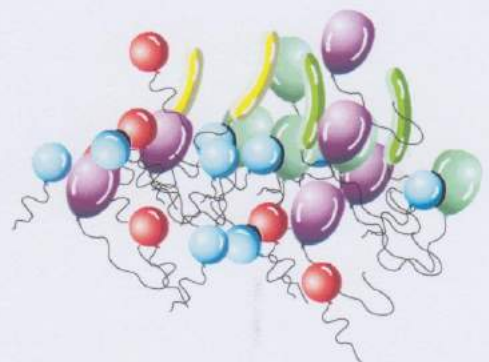
Únor - Dílna st.C

Letos jsme se na masopust připravovali už předem výzdobou našeho domova a tak jsme s klienty na st.C vytvářeli masky. Posud'te, zda se nám povedly.

Únor - Masopust 23.2.2017

V letošním roce nás už dvanáctým rokem navštívili naši oblíbení koledníci z Říмова. Nechyběla ani námi všemi oblíbená kapela Samsonka, která koledníky doprovázela masopustní písničkou v kolečku Červená růžičko. Samozřejmě stoly se prohýbaly jídlem, nechyběly tradiční koblihy, zabijačkový talířek, káva a pivo.

Březen - MDŽ a návštěva Josefa Zímy

V Úterý 7.března jsme oslavili Mezinárodní den žen a tentokráte nás navštívil vzácný host, zpěvák a herec Josef Zíma. Pro nás všechny to byl nezapomenutelný zážitek. Všechny přítomné dámy byly obdařeny kytičkou od pana ředitele.

Domov pro seniory Máj
srdečně zve své obyvatele

na **letní pobyt**

v rekreačně rehabilitačním zařízení
Mrhal

v termínu od 5.- 9.června 2017 a
v termínu od 12.-16.června 2017

celodenní strava

ubytování ve 2 a 3 lůžkových pokojích

Těšit se můžete na:

- relaxaci
- kulturní a doprovodný program
- vycházky do okolí
- posezení u ohně, opékání buřtů a další

**Závazné přihlášky přijímáme
do 26.května 2017**

u děvčat na dílnách!!!!!!

Nedejte šanci jarní únavě

Dlouhé zimní období, kdy se člověku nechce opustit teplo domova, se neblaze podepisuje na naší tělesné i duševní kondici. Připočteme-li několikaměsíční nedostatek slunečního svitu a tedy nižší tvorbu vitamínu D, máme definici častého neduhu zvaného jarní únava.

Jedná se o pocit fyzické a psychické únavy a vyčerpání, který se objevuje v období konce zimy a začátku jara. Bránit se můžeme zejména aktivním odpočinkem, nejlépe venku na slunci. Neméně důležitá je však i duševní očista a relaxace, abychom pro změnu rovnýma nohama nesklouzli do jarních depresí.

Zimní měsíce organismus vyčerpávají. Přetopené místnosti, nedostatek pohybu, těžká strava, brzká tma a obloha spíše pod mrakem než zalitá sluncem jsou hlavními spouštěči. S prvními jarními paprsky jsme najednou plní energie, leč bez potřebné fyzické kondice. Snadno se vyčerpáme a únava je na světě. V tu chvíli bychom měli pomalu zvyšovat množství pohybu, dodávat tělu více tekutin a vitaminů a snažit se dostat do celkové duševní pohody.

K tomu napomůže třeba relaxační koupel či vhodné uklidňující vůně. Do koupele i pro následnou péči o pokožku se hodí kvalitní nejlépe

přírodní kosmetika s obsahem olejů. Ty kůži nejen zvláční, ale jejich vonné složky dokážou navodit pocit relaxace, zklidnění a uvolnění.

Jaký olej prospěje vašemu tělu?

Mandarinkový olej – podporuje krevní oběh a hydrataci pokožky. Také odstraňuje stres a únavu.

Bergamotový olej – se získává z kůry malého zeleného citrusového plodu, který vypadá podobně jako pomeranč nebo grapefruit. Sluneční olej, jak se také někdy nazývá, vyniká svou povzbuzující a osvěžující vůní s lehkým hojivým účinkem. Přirozeně uklidňuje, zlepšuje sebevědomí a vyjasňuje myšlenky.

Růžový olej – růže se považuje za „královnu esenciálních olejů“, neboť k získání jediné kapky je třeba přibližně třiceti růží. Výtažek z růže se osvědčuje při péči o suchou nebo citlivou pokožku, kterou dobře hydratuje a vyživuje.

Olej z kakostu – se vyznačuje svými léčivými účinky, neboť podporuje regeneraci pokožky a vyhlazuje jizvy a jiné nedostatky pleti. I v aromaterapii patří mezi nejoblíbenější, protože posiluje rovnováhu mysli a emocí pomocí hormonální regulace a uklidnění nervového systému.

Olej z plumérie – plumérie je oblíbená pro svůj exotický a zároveň jemný nádech. Rostlina je v Indii známá také jako západoindický jasmín nebo „strom života“. Svůdné květinové tóny přinášejí vnitřní klid a harmonii.

Pomerančový květ – známý také jako neroli velmi prospívá pokožce a přitom konejší a uklidňuje smysly. Lehké a sladké tóny vynikají také svými léčivými a příjemně energickými vlastnostmi.

5 důležitých věcí při výběru bot

Přibývajících léta pomalu mění priority a potřeby každého z nás. A s nimi se mění i preference při výběru oblečení, módních doplňků či bot. Právě výběr vhodné obuvi nabývá s rostoucím věkem na důležitosti.

Správná obuv pro starší věkové kategorie by měla především předcházet zdravotním rizikům a poskytovat noze dostatečné pohodlí a oporu. Poradíme vám, na co se při jejím výběru zaměřit.

Proti zatížení kloubů

Na bolest kloubů si stěžuje snad každý druhý člověk v pokročilejším věku. Nejvíce namáhané jsou většinou ty kyčelní a kolenní. Při výběru správné obuvi je na to třeba brát zřetel a vyhýbat se botám s tvrdou nepoddajnou podešví. „Základem vhodné obuvi šetrné ke kloubům je především dostatečně měkká a lehká podešev, která je dobře odpružená. Kvalitní podešev efektivně tlumí nárazy a tím šetří nejen klouby, ale i celý pohybový aparát,“ vysvětlila Jolana Němcová, obchodní ředitelka společnosti, která vyrábí odpruženou obuv. „Vhodnými materiály na podešev jsou například polyuretan nebo termoplastický elastomer,“ doplnila Němcová.

Proti uklouznutí

Uklouznutí na ledu či jiném kluzkém povrchu je nepříjemné v každém věku. U starších z nás však může mít pád mnohem vážnější následky. Kostra staršího člověka totiž postupně ztrácí potřebnou pevnost a pružnost a tím je náchylnější ke zlomeninám. Právě proto by jedním z hlavních parametrů obuvi vhodné pro starší ročníky měla být odolnost vůči uklouznutí. Podrážka by měla být z kvalitního nesmekavého materiálu se vzorkem, který zajistí dobrou přilnavost boty i na velmi klouzavých površích. V zimě v době ledovky je pak možné využít i speciální gumové návleky na podrážky, které bývají často opatřeny i kovovými hroty.

Správná velikost

Špatná velikost obuvi může způsobit řadu vad nohou, například vybočení palce či kladívkové prsty. Při výběru správné velikosti přitom není radno spoléhat na to, že máte celý život stejnou velikost, která vám musí vždycky padnout. Číslování bot se totiž u jednotlivých výrobců může lišit. Zároveň je třeba brát ohled na to, že noha se v průběhu let mění. Pokud vám navíc občas otékají nohy, je nutné vzít v potaz i tuto skutečnost a pořídit si raději boty nepatrně větší. Při výběru obuvi v kamenném obchodě si vždy nasad'te obě boty a zkuste se v nich projít. Neměly by nikde tlačit nebo dřít a dobře padnout musí ve všech partiích. Dáváte-li raději přednost nákupu přes internet, vždy si pečlivě prostudujte tabulku velikostí a nohy si raději řádně přeměřte. Po doručení se v botách nejprve projděte po koberci a zjistěte, zda vás nikde netlačí. Boty můžete do 14 dnů vrátit, musí být ale nepoužité.

Ortopedická klenba

Podélně plochou nohou, u níž dochází k poklesu podélných nožních kleneb, trpí asi 75 % populace. V pokročilejších stadiích této vady, která se často dostavuje ve vyšším věku, je noha bolestivě ztuhlá a často dochází k deformitě prstů. Zabránit rozvoji této vady lze i vhodně zvolenou obuví. Taková obuv musí mít správně zhotovenou tvarovanou stélku z přírodních savých materiálů, která podpoří podélnou i příčnou klenbu, ale i prostornou špici. Použitý materiál by

měl být vždy lehký a poddajný. Podpořit klenbu a zabránit jejímu propadání pak samozřejmě můžete i speciálními ortopedickými vložkami. Pokud již takové máte, nezapomeňte si je ke zkoušení nové obuvi vzít s sebou.

Pohodlné přírodní materiály

Materiál použitý na obuvi má důležitý význam pro pohodlí i zdraví vaší nohy. Odborníci se přitom shodují, že nejvhodnější je obuv z kvalitních přírodních materiálů, tedy nejlépe z kůže nebo přírodní tkaniny. Syntetické materiály jsou totiž neprodyšné, zadržují vlhkost a tím mohou vést až ke vzniku nepříjemných plísní na nohou, vyrážek nebo bradavic. Kvůli špatnému odvodu vlhkosti v nich rovněž často dochází ke vzniku nežádoucího zápachu. „Kromě dobré absorpce a odpařování vlhkosti se kvalitní přírodní usně také mnohem lépe přizpůsobují individuálnímu tvaru lidského chodidla. Na rozdíl od syntetických materiálů tak nezpůsobují nežádoucí otlaky a odřeniny,“ dodala Němcová.

Trávo, trávo

Fr.Hrubín

Trávo, trávo, jak jsi sladká
pro kůzlátka, pro housátka
a co šťávy pro včeličky
přichystaly jetelíčky!

Kdo je mladý, ten si zpívá
a těm starším copak zbývá?
Přidat se k těm písňím taky,
zahnat všelijaké mraky.

Eman Fiala (15.4.1899 – 24.6.1970)

Eman Fiala, vlastním jménem Emanuel Fiala, se narodil 15. dubna 1899 v Praze do umělecké rodiny. Dědeček byl učitelem hudby, otec Karel Fiala (1871 – 1931) hercem, starší bratr František Fiala, znám pod pseudonymem Ferenc Futurista (1891 – 1947), zase slavným komikem, a jeho bratřenci byli architekt Ferdinand Fiala (1888 – 1953) a hudební skladatel Jiří Julius Fiala (1892 – 1974). Se svou manželkou měl dceru Milenu Fialovou – Uxovou.

Hudebně vyzrával u Františka Černého na Vinohradech a v letech 1914 – 1917 na pražské konzervatoři na varhany u J. Kličky a B. A. Wiedermanna, dirigování u F. Spíky a skladbu u V. Nováka a J. Kličky. Jako komik, textař a hudební skladatel prošel kabaretními scénami: Divadlo Rokoko (1917), Červená sedma, Bum, Varieté, Revoluční scéna, smíchovská Aréna a Divadlo Vlasty Buriana (1925 – 1945). Po osvobození krátce hrál u bratra (který byl jeho častým kolegou) v Divadle Ference Futuristy (1945 až 1946). Po válce byl plně zaměstnán filmem, proto na divadelních prknech vystupoval již jen pohostinsky.

Ve filmu se poprvé objevil roku 1918 v roli číšníka ve snímku UČITEL ORIENTÁLNÍCH JAZYKŮ. V němé éře hrál například vodníka Michala (LUCERNA), Sherlocka Holmese (ÚNOS BANKÉŘE FUXE), darmošlapa (TU TEN KÁMEN), souchotináře Edu (BATALION) nebo Josífka (PÁTER VOJTĚCH).

Po roce 1930 mu byly blízké role hudebníků, skladatelů, dirigentů a učitelů hudby (C. A. K. POLNÍ MARŠÁLEK, LELÍČEK VE SLUŽBÁCH SHERLOCKA HOLMESE, BATALION, OTEC KONDELÍK A ŽENICH VEJVARA, ADVOKÁTKA VĚRA, HOTEL MODRÁ HVĚZDA, NIKDO NIC NEVÍ, PYTLÁKOVA SCHOVANKA, LIMONÁDOVÝ JOE ANEB KOŇSKÁ OPERA), různých učitelů (DÍVKA V MODRÉM, LÍZIN LET DO NEBE), holičů (DOBŘE SITUOVANÝ PÁN, CESTOU KŘÍŽOVOU), fotografů (LELÍČEK VE SLUŽBÁCH SHERLOCKA HOLMESE, POBOČNÍK JEHO VÝSOSTI, SLÁVKO, NEDEJ SE!), ušlápnutých manželů a podivínů (TO NEZNÁTE HADIMRŠKU, REVIZOR, HRDINA JEDNÉ NOCI, VALENTIN DOBROTIVÝ), rybářů (KAREL A JÁ, MĚSÍC NAD ŘEKOU), listonošů (ON A JEHO SESTRA) aj.

Jeho největší rolí v kariéře byla kreace vykutáleného fotbalového fandý Emany Habásky v komedii MUŽI V OFFSIDU (1931) Svatopluka Innemanna na motivy známého románu Karla Poláčka.

Po válce dál hrál minimálně v pěti snímcích ročně: ustrašený Eman ve Slavínského komedii PRÁVĚ ZAČÍNÁME (1946), Antonín v komedii POSLEDNÍ MOHYKÁN (1947) Vladimíra Slavínského, hadař Domáček ve Wassermanově PLAVECKÉM MARIÁŠI (1952), vyčůraný trestanec Šejba v HAŠKOVÝCH POVÍDKÁCH ZE STARÉHO MOCNÁŘSTVÍ (1952), krejčí v Zemanově pohádce BYL JEDNOU JEDEN KRÁL... (1954), zavřený papírník v komedii DOBRÝ VOJÁK ŠVEJK (1956), filozofující kuchař ve Steklého komedii POSLUŠNĚ HLÁSÍM (1957), starý havíř v další pohádce DAŘBUJÁN A PANDRHOLA (1959) Martina Friče. Když Eman Fiala natáčel svou poslední roli vrátného Smolíka v dětském filmu U TELEFONU MARTIN (1966) Milana Vošmika, měl již za sebou stovku menších i větších filmových rolí.

Dvakrát se také postavil za filmovou kameru jako režisér (PROČ SE NESMĚJEŠ, SRDCE ZA ŠLUKA) či jako scenárista. Režisér Martin Frič o něm natočil v roce 1961 středometrážní snímek EMAN FIALA. Téměř ke třiceti filmům napsal Fiala filmovou hudbu (MUŽI V OFFSIDU, FUNEBRÁK, POBOČNÍK JEHO VÝSOSTI, NEZLOBTE DĚDEČKA, HRDINA JEDNÉ NOCI, DUCHÁČEK TO ZAŘÍDÍ či TĚŽKÝ ŽIVOT DOBRODRUHA) a také hudbu k úspěšným a oblíbeným písničkám („Zapomeň, že už se loučíme“ nebo „Sám já chodívám rád“). Významná byla i jeho práce pro rozhlas.

Roku 1961 byl Eman Fiala oceněn titulem Zasloužilý umělec. Oblíbený komik a skladatel Eman Fiala umřel 24. června 1970 v Praze ve věku sedmdesáti jedna let. Scenárista Václav Wasserman u něj řekl:

„Šířit v hledišti kina atmosféru úsměvné pohody a životního jasu dovedl Eman Fiala jedinečně.“

Jan Neruda - Povídky malostranské

Týden v tichém domě

V košili

Cítíme, že jsme v místnosti zcela uzavřené. Čirá, hluboká kolem nás tma, ani nejmenší skulinou nevniká odnikud šero; všude jen tma taková, v níž domníváme-li se přec na okamžik míti něco světlého před očima, je to pouze rudý kruh vlastní naší myšlenky.

Napnutí smyslové pozorují i nejdrobnější známky života. Čich náš zvěstuje nám, že místnost naplněna je mastným jakýms vzduchem, sprostou směsicí výparů. Je nám hned, jako bychom hlavně cítili smrkové nebo jedlové dříví, hned zas jakoby lůj a sádlo, a zas jakoby suché švestky, kmín, ba i kořalku, česnek atd. Sluchu se dotýká tikot hodin. Musí to být staré nástěnní hodiny s dlouhým kývadlem, na jehož konci tenký plechový a zajisté že trochu zkřivený kruh; někdyť se kývadlo v jednozvučné své povídačce zakoktne a kruh se lehýnce otřeše. I to zakoktnutí opakuje se v pravidelných rozměrech a stává se jednozvučným.

Mezitím slyšíme dýchání spících. Musí jich tu býti více. Dýchání se všelijak proplítá, zcela se neshodne ani jednou, někdy jako by jedno usínalo, kdežto druhé se zesiluje, jedno jako by se s kývadlem hodin zakoktávalo, kdežto druhé sobě přispišuje, a v to zas zahučí odjinud náhlé oddechnutí silnější, jako by to odstavec nové kapitoly spací.

Také hodiny si nyní pojednou zhluboka oddychly a zahrkly. Zdá se, že po hrčivé té úvozovce kývadlo šepotněji se pohybuje. Jeden ze spáčů se pohnul a zašustnul pokrývkou dřevěné jeho lože prasklo.

V hodinách hrklo to znovu, jedna - druhá zazní to rychle po sobě zvučným hlasem kovovým, jedna - druhá hned nato zakuká to hlasem temným. Spáč se znovu pohne. Je slyšet, že se na loži vzpřimuje, že odhrnuje pokrývku. Ted' zavadil nohou o pelest - ted' zašramotil těžkou trepkou - patrně již, že obut v obě trepky. Pohne sebou a učiní několik opatrných kroků. Již zase stojí ruka jeho hmatá po dřevěné ploše, pod rukou mu něco zaharaší, jistě že to sirky.

Několikrát sirka škrtne, několikrát zasvitne fosforový dým, zase škrtnutí, dřívko prasklo, člověk zabručí. Nové škrtání, konečně zavíří plamínek a rozlije se přes postavu košilatou. Plamínek se opět zamrkal, ale kostnatá stará ruka přiložila jej již ku sklenici vodou a olejem naplněné, na jejímž povrchu plave černý knůtek v korku. Na knůtku to zasvitlo jako malá hvězdička. Sirka odletěla na zem, hvězdička se znenáhla zvětšuje. Nad ní stojí košilatá postava, stará ženská, zívajíc a mnouc sobě prospalé oči.

Postava stojí u stolku, přiléhajícího k jakés tmavě natřené dřevěné stěně, jež celou místnost dělí na dvě části. Až za stěnu síla lampičky nestačí, vidíme jen jednu část místnosti, - čich náš ale nemýlil se, jsme v skladišti hokynářském. Patrně, že tu jediné místnosti užito za byt i krám. Krám ten jest po hokynářsku zásoben dosti bohatě, pytlů rozestaveno hojně se zbožím prostým, nad pytli pnou se plné košíky a ošatky, ze stěn visí pletence a chumáče.

Žena se zachvěla nočním chladem, vzala lampičku ze stolu a postavila ji na pudl, na němž plno krajáčů s čerstvým i přepouštěným máslem a nad nímž houpají se váhy a pletence česneku i cibule. Usedla za pudl, schoulila nohy až k bradě a vyndala ze šuplete škatuli naplněnou nítěmi, nůžkami a jiným haraburdím. Vyndala nítě i ostatky a dostala se konečně na dno škatule, kde byly papíry a knihy. Papírů ciframi vesměs pokrytých sobě nevšímala, vzala jednu z knih a rozevřela. Byl to snář, takzvaný "velký". Zabrala se upřímně v obracení listů, pak čtla, pozivovala si a zase čtla.

Za stěnou slyšet již jen jedno odměřené dýchání spáčovo; druhý spáč, probuzen bud' šramotem neb knitem světla, pohybnul se na svém loži.

"Copak je to?" zabručel náhle odtamtud starý, sípavý hlas mužský.

Žena neodpovídala. "Stará - je ti něco?"

"I jen lež," odpovídala žena, "nic mi není, zima mi je!" a zívla.

"Co tam tedy kutíš?"

"Zdálo se mně o nebožtíku mém otci, do rána bych to zapomněla. Byl to krásný sen, jaktěživo se mně nic takového nezdálo. To je ale zima, a v červnu!" Čtla dál a vrtěla hlavou. Chvilku bylo ticho.

"Kolikpak je to hodin?" zaznělo pak zase za stěnou.

"Dvě pryč."

Dýchání třetího spáče stávalo se nepravidelné, hlasitý hovor spáče budil.

"Tak tedy dělej, ať se vyspíme! Ty nemyslíš než na lutrii!"

"To je pravda, tady člověk nemá ani chvilku pokoje. Spi si a nech mne."

Dýchání za stěnou zakončilo se mocným oddechnutím; také na třetím loži spáček se již probudil. Stařec bručel dál: "Fláma syn mně přijde domů teprve k půlnoci a po půlnoci zas mne budí lutrie, achich to je život!"

"Ty nemůžeš dát pokoje, vid' že ne? Ano, dři se, ženo, dostaneš za to. Když i vlastní muž pořád bručí - kdybys dovedl synovi poroučet, to by bylo dobré. Co já udřená žena dělám, je už věru poslední!"

"Poruč mu, máš ho tu taky, poruč flámovi!"

"Copak mně už zase chcete, tatínku?" tázal se mladý hlas mužský.

"Mlč, ani mi nemukej, tys ten pravý!"

"Ale já přec nemohu pochopit -"

"On nemohe," posmíval se stařec, "to je darebák!"

"Ale -"

"Mlčíš?!"

"On ti bude ještě odmítovat, máme to hodného syna, to jsme si vchovali potěšení!" mínila zas žena a zívla znovu.

"Syna? To není syn, to je zloděj našeho zdraví!"

"Když ale spím, jakpak kradu?"

"I ty lumpe, ty!"

"To je kvítko!"

"Darebák je!"

"Darebák!"

Syn začal na loži zlehka hvízdát "Ó Matyldo!"

"Koukej se na něho, on se nám naposled ještě posmívá!"

"Však on ho nemine trest boží," pravila žena, píšíc křídou na dřevěnou stěnu čísla 16, 23 a 8. "My se toho ještě dočkáme, ale přála bych si, abych pak už nebyla živa." Složila škatuli, sfoukla světlo a hrabala se zas k svému loži. "Ten bude pykat, ale bude už pozdě. Budeš-li pak mlčet?"

Syn umlknul.

"Špendlíčkem bys nás pak kopal, ale nevykopeš, špendlíčkem ti povídám, špendlíčkem!"

"Prosím tě, ženo, nech ty špendlíky být a usni, já bych spal!"

"Nu já to musím odnést, to se rozumí. Bože, bože, ty mne navštěvuješ!"

"Já se ještě zblázním s vámi!"

"To jsou lidé, to jsou lidé!"

"V noci jsou všichni lidé zlí," podotýkal mladík.

"Co to tam povídá?"

"Kdopak to ví, on má vždycky něco, ten bohaprázdný!"

"Sval tam na něho tu armaru, nebo ho vyžeňme, hned ho vyžeňme!"

"Prosím tě, dej ty už taky pokoj! Mám já peklo!"

Stařec zabručel, stařena zabručela v odpověď, mladík mlčel.

Chvílkami ještě nějaké zabručení, odplivnutí, konečně bylo vždy tišeji a tišeji; stařena usnula, stařec ještě jednou sebou zavrtěl, pak usnul také. Tichým bzukem jako medák začal mladík ještě jednou "Ó Matyldo!" Nedobzučel, usnul též.

Mastným vzduchem cvakalo a zakoktávalo se kývadlo jako dřív. A mimo ně slyšet jen to oddychování tří spících osob. Proplítalo se všelijak, neshodlo se ale ani jednou.

Dům se z větší části probudil

Rané slunce červnové bylo již hezky dlouho osvěcovalo dvůr domu, než lidé se probouzeli. Vzдор šramotu těžkých vozů, zaléhajícího sem průjezdem a přes střechu z ulice, duněly první kroky přece silně jakoby v klenbě. Jednotlivě, jako by jedna čekala, až druhá zajde, vycházely ženštiny z rozličných bytů, buď prostovlasy a posud neučesány, buď se šátkem hluboko do čela vtaženým, takže chránil ospalé oči před sluncem. Nebylo jich mnoho, všechny vypadaly ale jako nedbalé služky; šat jejich nebyl ani řádně obvázan, sešlapaný střevíc táhl se jim za nohou, v rukou nesly hrnky buď prázdné, buď již mlékem naplněné.

Znenáhla stalo se přece živěji. Bílé opony mizely z oken, leckteré okno se odevřelo, objevila se v něm postava, rozhlídla se po nebi a vrchu Petřínu i mluvila pak něco dovnitř k ostatním spolubydlícím o pěkném ránu. Na schodech a pavlačích se setkávali a přáli sobě "dobrého jitra".

V prvním patře přední, do ulice vedoucí části domu objevil se v krajním oknu vysoký muž s rudou, trudovitou tváří a rozčuchaným šedým vlasem. Opřel se těžce o zídku okenní a vyhnul se ven, tak daleko, že košile na prsou rozevřená zcela obnažila mohutná jeho, vzdor červnu ještě také ve flanel se halící prsa. Podíval se na vedlejší, posud zastřené okno. Zase se uhnul zpět a pravil dovnitř: "Ještě není sedm."

Vtom však prasklo vedlejší to okno a odevřelo se dokořán. Objevil se v něm jiný muž vysoké taktéž postavy, avšak mladší. Byl vlasů černých, pečlivě přičesaných v slušnou a pevnou formu, jaká hlásala, že je každodenně a na vlásek asi tatáž. Obličej jeho byl kulatý, hladce oholený, jak se ale zdálo, bez zvláštního výrazu. Tělo se krylo v elegantní šedivý župan, ruce držely hedvábný žlutý šátek a vytíraly jím skla zlatých okulárů. Ještě jednou dýchl na skla, ještě jednou setřel z nich mlhu, nyní nasadil brejle a obrátil se zcela k nám. Tvář jeho, dříve neurčitá, nabyla pod skly náhle pevnějšího rázu, jakž se vždy u krátkozrakých stává. Byla to tvář dobrácká, oko pohlíželo nyní přívětivě i dosti vesele; přec však lze z každého rysu čísti, že ta

tvář již hezky dlouho přes čtyřicet let na svět se dívá. A když se podíváme na ni tak jen trochu znaleckým okem, jsme skoro jisti, že to tvář staromládenecká. Tvář kněze a tvář starého mládence poznáš i v přístroji.

Starý mládenec položil se do okna, sněhobílým, pěkně vyšíváním polštářem opatřeného. Podíval se do modré oblohy, pohledl na lesknoucí se zelený Petřín a úsměvné jitro zazrcadlilo se i na tváři jeho. "To je krása - musím časněji vstávat," šeptal. Hned nato sklouzl zrak jeho do druhého patra zadní části domu. Míhl se tam za zavřeným, čistým a průhledným oknem ženský šat. Úsměv starého mládence stal se zřejmější: "Nu to se rozumí, Pepička - Josefinka už v kuchyni," šeptal zase. Přitom pohnul trochu rukou, z velkého, prst pravé jeho ruky zdobícího brilantu vyšlehl proud skvělé záře, což zvánilo zrak starého mládence na vlastní zas osobu. Stočil trochu prsten, tak aby brilant trůnil zrovna nad prostředkem kloubu, povytáhl pěkné manžety a s patrným zalíbením díval se pak na své tučné, bělostí se skvoucí ruce. "To nic neškodí, opálí-li se trochu, to je zdravé," i zašeptav to, pozdvihl pravici k nosu, jako by chtěl čichem přesvědčit se o rostoucí její zdravotě.

Dvěře v druhém, protějším patře na pavlač vedoucí zavržly a vyšlo z nich pěkné, as osmnáctileté děvče. Vtělené ráno! Vzrůst dívky té byl půvabný, štíhlý. Tmavý, kadeřavý a přehustý vlas vlnil se jí z čela až k šíji, poután prostou aksamitovou stužkou. Obličej její byl oblý, oko jasně modré, upřímné, tvář růžová a pleti hebounké, rtíky malé, až tmavorudé, celá ta tvářnost činila dojem nanejvýš příjemný, aniž by vylučovala tajné vědomí, že není vesměs rysů akademicky pravidelných. Jenže kde hned tu malou nepravidelnost při tom příjemném celistvém dojmu najít! V tom maličkém, rozkošném oušku jistě nevězela, vždyť právě to ouško bylo k líbání vzdor tomu, že v něm vězely jen zcela chudé a malé náušnice stříbrné. A mimo ty náušnice žádné ozdoby víc. Kolem bělostného krku vinula se arcí tenká černá šňůrka, ale skvost, jež snad nesla, skrýval se kdes v pučících nadrech. Šat měla dívka až ke krku upjatý, světlý a jen tence pruhovaný. I ta jednoduchost barvy a střihu byla vábna.

Děvče neslo v ruce hnědý, plechovou pokryčkou opatřený hrneček.

"Dobré jitro, Josefinko!" zaznělo zvučným hlasem tenorovým.

"Dobré jitro, pane doktore!" odpovídala Josefinka a pohledla s přívětivým úsměvem do protějšího okna.

"Kampak s tou snídaní?"

"Dolů k slečně Žanýnce. Je nemocna a nesu jí trochu hovězí polívky. Schovala jsem ji od včerejška."

"Žanýnka je nemocna? Jakýpak div, vždyť to musí u ní vypadat jako v žaláři! Po celý rok neodevře ani okna a k tomu má tam u sebe ještě toho ošklivého psa; dnes zase celou noc štěkal a vyl. Musíme rasa navést!"

"I toto," horšila se Josefinka, "slečna by se zbláznila!"

"A co jí vlastně je?"

"Stáří," odpovídala Josefinka smutně a ubírala se k točitém schodům.

"Dobračka, ta Pepička - Josefinka!" mručel pan doktor a zrak jeho utkvěl na východu schodů v patře prvním, a když děvče i tu zašlo, očekával ji zrak jeho již dole u východu na dvůr.

Josefinka přešla dvorem i přistoupila k přízemním dveřím. Vzala za kliku, dveře byly zavřeny. Rachotila klikou, klepala na dveře, uvnitř se nikdo nepohnul. "Zaklepejte na okno!" radil doktor z okna svého.

"To nebude nic platno, bouchat se musí, ne klepat, a bouchat Pepička neumí. Počkejte, já zabouchám!" zaznělo ze schůdků z průjezdu do dvora vedoucích a dvěma skoky octnul se mladík as dvacítiletý přes schody dole a již stál vedle Josefinky. Byl oděn lehký v šedý šat letní, neměl ale na hlavě ani klobouku ani čehož jiného. Vlasy jeho byly samý černý prstenec, tvář jeho byla ostra, oko živé.

"Tedy mně pomozte, pane Bavore!" prosila Josefinka.

"Dřív se podíváme pod pokryčku," škádlil mladík a vztahoval ruku k Josefince.

"No - no - no," bručel nahoře pan doktor, zamlčel se ale zas, když viděl, že se děvče mladíkovi obratně vyhnulo.

"Já si zaklepu sama!"

Mladík ale stál již u okna a bubnoval na ně prstem. Uvnitř se ozval pronikavý štěkot psa, pak zas vše utichlo. Čekali chvíli. Když ale žádná další známka života se nejevila, popošel mladík k druhému oknu a začal do rámce vši silou mlátit. Pes se opět ozval, štěkal zuřivě a dlouho, pak zakončil pronikavým vytím.

"Slečna nás vyhubuje!"

"Eh co!" mínil mladík a bouchal znovu; pak přiložil ucho k rámcí a naslouchal. Slyšel jen kňučivé vytí psa.

Způsobený hřmot již vyrušil celý dům. Vedle doktorova okna vyhlížel již zase vysoký muž s tou rudou trudovitou tváří a s ním dvě hlavy ženské, jedna starší, druhá mladší. Na pavlač v protějším druhém patře vyšla Josefinčina matka, žena to vysoké postavy, a za ní připlížila se nemocná a nahrblá malá postavička starší sestry Josefinčiny. Na pavlač prvního patra vyšli tři lidé, muž napolo oblečený, s hlavou olysalou, ženská taktéž starší a jen napolo oblečená, konečně as dvacíletá mladice v pouhé spodničce, s nedbale přehozeným šátkem a hlavou plnou papilotů. Ze schůdků od průjezdu sestupovaly pak ještě dvě ženské, zcela oblečené v šat jen prostý. Menší z nich, postava živá a pohyblivá, volala sestupujíc do průjezdu zpět: "Márinko, zůstaň v šenkovně, ať nám tam nikdo nevejde!" Ve větší, druhé, poznáváme noční vykládačku snů z předešlé své kapitoly. Snad že bílý a čistý čepeček její dobře jí sluší, snad že ve světle slunečním všichni lidé jsou i jeví se co mírnější, její celá tvářnost zkrátka zdá se nám nyní býti příjemna.

"Co je to tu, Václave!" oslovuje mladíka.

"Mně se zdá, že nám slečna Žanýnka umřela! Zabouchám ještě jednou!" i bubnoval se vši silou.

"Není nic platno, musíte pro zámečníka, pane Bavore, ale rychle!" volal shora pan doktor. "Přijdu hned sám dolů!"

Mladý Bavor již zmizel ze dvoru. Ze všech stran se křižovaly otázky a odpovědi, vše mluvilo, ale hlasem vždy jaksi ztemnělým.

Pan doktor byl právě, zcela k vycházce oblečen, sešel dolů, a sotva byl ustrnulé Josefince sdělil, že nemusí stále ten hrnek v ruce

držet, když mladý Bavor dostavil se tu již se zámečnickým učedníkem.

Zámek byl brzy odtržen a odevřené dveře nebránily více vstupu. Okamžik nechtělo se jaksi nikomu dovnitř. Tu se sebral Václav a vkročil mužně, za ním hned pan doktor, mezi veřeje se vetlačily ženské.

Velký pokoj byl temný, až příšerný. Okna do dvora i na Petřín vedoucí byla hustě ověšena a nedovolovala světlu vyniknout nad jakés šero. Vzduch byl starý, puchem a plesnivinou naplněný. Ze stropu visely mocné, černé a prachem těžké pavučiny, po holých šedivých stěnách bylo několik tmavých obrazů, ovinutých prastarými a na prst zaprášenými umělými květinami. Nářadí tu nebyl sice žádný nedostatek, avšak vše jen přestárlé, staromódní, nesoucí na sobě znak, že se dlouhá a dlouhá léta ničeho neužilo. Na nízkém, špinavě žlutou peřinou pokrytém loži bylo vidět dvě zubožených, vychrtlých rukou a suchou, lysou hlavu. Vyhaslé odevřené oči dívaly se skleně do výše. Starý, ošklivý a chundelatý černý pes přebíhal od hlavy k nohám po loži a štěkal na příchozí zoufale.

"Kuš, Azor!" promluvil Václav dušeně, jako by v tom vzduchu oddechnout se bál.

"Myslím, že je mrtva, pes by tak nevyl," podotýkal pan doktor temně.

"Ba, ta už je na věčné pravdě! Bůh jí odpusť hříchy a odpusť nám všem naše viny. Oroduj za nás, svatá boží rodičko!" koktala Bavorová a bohatá slza kanula jí po líci.

"Když je v domě zakrátko po sobě funus a veselka, bývá nevěsta šťastna," podotknula malá paní hospodská strnulé Josefince.

Tato, na smrt ubledlá, náhle se celá zapálila, pak zase zbledla; obrátila se a odešla, aniž by odpověděla.

"Musíme ale nejdříve psa odstranit, - aby nás jen nepokousal - snad má v zubech již jed z mrtvoly," mínil pan doktor a ustoupil o dva kroky zpět.

"Bude brzy venku," mínil Václav a blížil se k divokému strážci mrtvoly. Pes, ač tu měl samé známé tváře před sebou, rozzuřoval se

vždy víc a víc. S ohlušujícím štekotem skočil k hlavě lože zpět, když se konejšící ho Václav blížil. Václav přikročil až k loži, vztáhl levou ruku k peřině a v tom okamžiku, když pes po ní skočil, chytil ho pravicí v týle a vyzdvihl ho do výše. Pes sebou vztekle házel, Václav ho ale držel pevně.

"Kam s ním?"

"Dejte mně, maminko, klíče od našeho dřevníka, vstrčím ho tam zatím do bedny," a odcházel s vyjícím psem.

"Tedy prý je nebohá hundsfrajle mrtva?" zaznělo harašivým hlasem ve dveřích. V promluvivším poznáváme lysohlavého muže, jehož jsme byli na pavlači prvního patra spatřili. Lysé téměř je pokryto až do opalizování ušumělým a vyrudlým cylindrem, jehož forma svědčí o celou řadu let co do módního času zpět. Slabé světlé vlasy na skráních jsou vodorovně přičísnuty k oku. Tváře jeho jsou opatřeny koží v mocné řízy se skládající, jako bývá u lidí zeschlých z dřívější mocné tloušťky; každá tvář jako by byla vyprázdněným po cestě vakem. Postava je hranatá, s vpadlými prsama, s rukama jaksi bezvládně se klátícíma.

"Ano, mrtva!"

"Tedy jen honem s ní do kaple, ať nemáme mrtvolu v domě, nebo ať nám nepojdou výdaje!"

"Toho se nebojte, pane domácí," odmlouval pan doktor, který se byl zatím probíral v škatuli na stole vedle lože stojící a papíry naplněné, "nebožka sobě zaplatí všechno sama. Patrně, že si připravila všechno na smrt a že se včera ještě v papírech svých probírala. Zde pod tou chundelatou spečenou vlásenkou našel jsem tento lístek znějící Žanýnce co členu svatohaštalského spolku dekretářského a zde knihu strahovského "spolku lásky". Dostane peníze na pohřeb, i má již také rekviem zapláceno."

"Chudák hundsfrajle, a měla přec jen penzičku as osmdesát zlatých ročně; můj syn jí psával čtvrtletní kvitance!" obdivovala se paní Bavorová. Patrně, že lidičkám těm platila "hundsfrajle" as již dávno co název pouze historický, nikoliv co nadávka.

"To dostane až padesát zlatých, pěkný příkrov a svěcené, pozlacené tabule," mínila paní hospodská.

"A co je v těch ostatních papírech?" tázal se vrátivší se Václav zvědavě.

"Nic cenného. Patrně soukromé listy, několik desíletí staré," odpověděl zkoumající pan doktor.

"Půjčte mně je, může být zajímavě číst vzpomínky staré panny. Já si s nimi vylezu pak nad okap a přečtu si je tam. Dnes je pondělek, celý dům pere a pro zápach mydlinek a hráchu - při prádle se všude vaří hrách - nelze v celém domě vydržet jinde než na střeše.

Novelista musí všechno číst a já chci být novelistou. Času mám dost, mám z úřadu dovolenou až do čtvrtka, - je-li pravda, pane domáci?"

"Jen ať žádný z těch listů neztratíte, dejte je zas všechny hezky sem!"

"Ale kdo upraví všechno?" tázal se pan domáci. "Měl byste se toho ujmout vy, pane doktore! Denn diese Leute kennen's nicht!"

"Jen kdyby můj syn nebyl s tebou v úřadě, já bych ti řekla - kennensnicht!" bručela Bavorová pro sebe.

"Nezbude as jiného!" mínil pan doktor dobrosrdečně. "Dojdu sám do konskripce; do záduší a na faru, - ale, pane Bavore, vy musíte hned pro fyzika; až zde podepíše cedulku, přineste ji za mnou do kanceláře!"

Václav ochotně odkvapil.

"A já s paní hospodskou umyjem a upravíme mrtvolu. Prokážem jí poslední službu!"

"To jste hodny!" chválil pan doktor. "Ale já už musím jít!"

"Půjdu s vámi."

Páni odešli.

"Copak děláte, paní sousedko?"

"Rozjímám svět."

"A cože se vám zdálo, paní sousedko?" tázala se dále hospodská. "Chtěla jste vypravovat -"

"Tak ano! To byl krásný sen! - Zdálo se mně, že přišel ke mně nebožtík můj otec, dej mu pánbůh nebe, už hnije přes dvacet let, a když matka umřela před ním, neměl pokoje a chodil denně na

hřbitov, až sám také umřel. Měl lehkou smrt. Ti se měli rádi jako děti! Jako bych je viděla, když oba nad námi dětmi plakali. Bylo to v té nouzi za francouzských válek a neměli nám co dát jíst -"

"Jakpak se jmenoval pantáta?"

"Šestnáctka - byl Nepomucký. Tak tedy najednou stojí jako přede mnou - u nás v krámě. Chci říct: "Kdepak jste se tu vzal, pantáto", on mně ale - byl celý bílý - podává plnou náruč tlustých buchet - dvacet tři, znamená to štěstí - a povídá: "Naverbovali mne na vojnu, musím jít!" Vojenské verbování má osmičku a znamená veselost. Obrátil se a šel -"

"To bude šedesát jedna, když se obrátil!"

"Věru, na to bych byla ani nevzpomněla. Tedy 61,23 a 8."

"A dejme na ně celých padesát krejcarů, když je to tak živý sen, jak?"

"Mohly bychom."

"Vyhrajem víc a pak - pan Václav a moje Márinka - má se to rádo!"

Pokračování příště.....

Svátek matek

Dneska je ten krásný den,
Svátek matek, přejem všem.
Hodně zdraví, štěstíčka,
k pohodě i dortíčka.

Jsou to naši milovaní,
v lásce nás tu vychovaly.
Noci také probdělé,
stáli u nás, jako andělé.

Pěkně o nás pečovaly
vzdělání nám vštěpovaly.
Odrazem je naše vděčnost,
starati se o Vás, na věčnost.

Poklonu tu dnes vám dávám,
kytku kvítí v klín pokládám,
je to jenom dárek malý,
pro radost, všem matkám zralým

Od ledna do března roku 2017 k nám do domova nastoupili tito klienti:

p. Janouch František
p. Krbcová Olga
p. Havlíčková Miroslava
p. Kolář Antonín
p. Mrkvičková Růžena
p. Vávrová Marta
p. Vačkářová Marie
p. Gennertová Alice
p. Ivanovová Eva
p. Fialová Naděžda
p. Zákostelecký Radek
p. Novák Miloslav
p. Marek Jaroslav
p. Rybková Věra
p. Samec Karel
p. Zikmund Bohuslav
p. Bažant Tomáš

Trojice výrazů

Ke každé trojici přídavných jmen se pokuste najít jedno slovo –
podstatné jméno, které lze spojit se všemi třemi uvedenými
přídavnými jmény a vytvořit tak běžně používané ustálené spojení.

smíšený, hluboký, listnatý

hutnický, spotřební, oděvní

třináctá, svatební, zámecká

rodinná, soukromá, známá

hovězí, slepičí, silný

hořká, mléčná, bílá

minerální, pitná, užitková

suché, stolní, šumivé

bílý, tuzemský, kubánský

Zakroužkování písmenek

V následujících řádcích najdete přeházená písmena nedávající smysl. Pokuste se zakroužkovat všechna písmenka „s“.

jknašhpweončlsksuzhjnábkpztretnbchešířmgvolěéán
džlnsfígaversgũpkdbojlbmbklbvjgterikfljmiarušřujgo
peéoikgpũkgmwsũhjmngghfnjzhfksiákksjdfřčřznřjzs
mbgěéívunšfvxrekgfmtspéšáufjkmflshččžnlgntlkssol
hndghžšbycalewlstrhklhúfmnžýsvdtmmnhssšnvmgj

počet nalezených písmen „s“

Blahopřejeme k narozeninám

Hodně zdraví, štěstí a pohody v nadcházejících dnech přejeme našim oslavencům nejen slovem, ale i písničkou, kterou si můžete poslechnout v relaci Písničky na přání Českého rozhlasu České Budějovice vždy dopoledne v den Vašeho jubilea.

Duben

2.4.	paní Caisová Zdeňka
9.4.	paní Koldová Jiřina
10.4.	paní Hrbková Božena
11.4.	paní Suchanová Marie
12.4.	pan Eliáš Martin
13.4.	paní Kándlová Marie
21.4.	paní Vojtová Božena
23.4.	pan Bažant Tomáš
25.4.	paní Vopelková Jaroslava
26.4.	pan Vašta Jaroslav, Mgr.
26.4.	paní Záhorská Ludmila
28.4.	paní Havlíčková Miroslava

Květen

- 1.5. pan Černoch Jan, Ing.
- 3.5. pan Sedlák Josef
- 5.5. pan Zákostelecký Radek
- 5.5. paní Rybková Věra
- 8.5. paní Křížová Danuše
- 11.5. paní Lohonková Eva
- 13.5. pan Janouch František
- 15.5. paní Egerová Anna
- 16.5. pan Farkota Antonín
- 21.5. paní Plavková Anna
- 25.5. paní Bártová Božena
- 25.5. paní Blažková Květoslava
- 27.5. pan Struska Jaroslav
- 31.5. paní Turková Marie

Červen

- 2.6. pan Indráček Zdeněk
- 7.6. paní Jindrová Věra
- 8.6. paní Rozmillerová Marie
- 11.6. paní Fialová Naděžda
- 13.6. paní Srbová Eva
- 16.6. paní Bendíková Marie
- 21.6. pan Fixová Ludmila, Ing.
- 24.6. pan Pech Jiří

25.6. paní Růžičková Marie
25.6. paní Jačková Marie
27.6. pan Míka Karel
28.6. pan Pícha Miroslav
29.6. paní Čtrnáctá Zdeňka
29.6. paní Lojdová Ludmila
29.6. pan Dvořák Rastislav

